

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY SZKOŁY**

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Tadeusza Kościuszki w Turku**

Uchwalony przez Radę Rodziców dn. 6 września 2019 r.

1. Program wychowawczo - profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Turku powstał na podstawie następujących dokumentów:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo Oświatowe(Dz. U. z 2017r., poz.59) ogłoszona 11 stycznia 2017r.
3. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
4. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 22 stycznia 2018 r. **zmieniające rozporządzenie** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. , poz. 214)
5. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
6. Konwencja Praw Dziecka
7. Statut Szkoły

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego

Organami I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki są:

- dyrektor szkoły,
- rada pedagogiczna,
- samorząd uczniowski,
- rada rodziców.

Wszystkie organy szkoły współpracują ze sobą dla realizacji celów statutowych szkoły. W szkole zatrudnia się nauczycieli i pracowników administracji i obsługi.

I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Turku kształci 827 uczniów. W klasach pierwszych uczy się 273 uczniów, w drugich 276, w trzecich 378. Uczniowie pochodzą z różnych miejscowości i uczęszczali

do różnych gimnazjów. Ponad połowa wychowanków dojeżdża z okolicznych miejscowości. Piętnastu uczniów korzysta z Powiatowego Programu Stypendialnego.

Szkoła realizuje cele i zadania określone w statucie oraz w ustawie o systemie oświaty. Umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły i zdania egzaminu maturalnego.

Szkoła zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania. Zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach. Ocenia uczniów, informuje rodziców o ocenach i postępach w nauce oraz przeprowadza egzaminy klasyfikacyjne i poprawkowe zgodnie z regulaminem wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Stwarza możliwość uczęszczania do szkoły uczniom niepełnosprawnym, jeżeli pozwala na to ich stan zdrowia.

Szkoła udziela również uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej poprzez odpowiednie współdziałanie wychowawców ze specjalistami zatrudnionymi w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Turku. Pomocy udziela również zgodnie z rozporządzeniem MEN pedagog i psycholog szkolny. Organizuje spotkania z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze.

Do realizacji zadań statutowych szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania z :

- a) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem,
- b) biblioteki,
- c) świetlicy,
- d) Internetu,
- e) gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- f) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- g) pomieszczeń administracyjno-gospodarczych

Ze stołówki szkolnej mają prawo korzystać uczniowie, nauczyciele i pracownicy za opłatą ustaloną przez dyrektora szkoły.

Dyrektor szkoły zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu ucznia w szkole, a także bezpieczeństwo i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza jej obiektem.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Nauczyciele zobowiązani są wprowadzić młodzież szkolną w uniwersalny, zgodny z tradycją, kulturą i aprobowany przez społeczeństwo system wartości. Te działania i ich efekty zależą nie tylko od właściwego doboru metod, celów, czy programu, ale od dobrego przykładu, właściwych wzorców osobowych i klimatu wychowawczego szkoły współdziałającej ze środowiskiem ucznia. Wartości wskazują, jak człowiek powinien postępować w relacjach z innymi ludźmi oraz wobec samego siebie.

W oparciu o rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami uznano następujące wartości za wiodące:

- odpowiedzialność jako możliwość świadomego i rozumnego kierowania swoim postępowaniem; człowiek odpowiedzialny to taki, który ma świadomość konsekwencji swego postępowania i dąży do wypełnienia swoich zobowiązań,
- prawda, zdrowie, wiedza, uczciwość, patriotyzm, dbałość o kulturę osobistą i kulturę słowa, rzetelna praca, tolerancja, szacunek i wrażliwość na krzywdę innych.

Szkoła funkcjonuje również w oparciu o takie wartości jak:

- przyjaźń
- lojalność
- odwaga
- patriotyzm
- rozwój osobisty
- poszanowanie dla tradycji.

4. Sylwetka absolwenta

Odwołując się do wieloletniej tradycji szkoły i wzorców wypracowanych przez nią, oczekiwań rodziców i potrzeb współczesnego świata, zależy nam na kształtowaniu wszechstronnego rozwoju ucznia, który:

- posiada rzetelną wiedzę i umiejętności,
- jest człowiekiem uczciwym, wiarygodnym i odpowiedzialnym,
- ma poczucie własnej wartości a jednocześnie szanuje innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- wyróżnia się kulturą osobistą i dba o kulturę języka,
- realizuje swoje cele poprzez rzetelną wiedzę, pracę i właściwe wybory moralne,
- współpracuje w zespole,
- potrafi rozwiązywać konflikty na drodze negocjacji,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy i otwarty na zmiany,
- rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
- sprawnie posługuje się technologią informacyjną, zna języki obce,
- świadomie uczestniczy w życiu publicznym,
- zna historię swojej ojczyzny, miasta i regionu,
- jest tolerancyjny i życzliwie nastawiony do świata i ludzi.

5. Cele programu wychowawczo – profilaktycznego

Cel główny:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Cele szczegółowe:

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wychowanie młodzieży w patriotyzmie, poszanowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego, w uznaniu zasad zawartych w Konstytucji RP,
- uwrażliwienie uczniów na zjawisko cyberprzemocy.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie patriotyzmu jako wartości warunkującej rozwój osobisty i rozwój dobra wspólnego.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych we współpracy z pielęgniarką szkolną oraz Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Turku:
 1. edukacja na temat zakażeń HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową
 2. program profilaktyki raka piersi
 3. program „Stres pod kontrolą”
 4. akcja „Cięża bez alkoholu”, profilaktyka FAS
 5. edukacja na temat zaburzeń odżywiania
 6. edukacja na temat szkodliwego używania substancji uzależniających (tytoniu, alkoholu, leków, narkotyków)
 7. zapobieganie chorobom zakaźnym, propagowanie szczepień ochronnych
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków) – spotkanie informacyjno- edukacyjne z zakresu rozpoznawania i reagowania rodziców i nauczycieli na zachowania narkotykowe młodzieży (wrzesień 2019r., prowadzone przez reprezentanta Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii, w ramach projektu „Bliżej siebie”,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów,
- podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem

6. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych

A. Pedagog i psycholog szkolny:

- diagnoza społeczności szkolnej pod kątem rodzaju i poziomu zagrożeń oraz czynników chroniących młodzież (ankieta dla rodziców, nauczycieli i uczniów),
- planowanie strategii wychowawczo- profilaktycznych w oparciu o wyniki ankiet (załącznik nr 1),

- przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych,
- udzielanie wsparcia uczniom przejawiającym różnorodne problemy,
- angażowanie rodziców do współpracy przy rozwiązywaniu problemów ucznia poprzez indywidualny kontakt,
- pomoc uczniom w dokonaniu wyboru dalszej drogi kształcenia,
- indywidualna praca z uczniem wagarującym,
- wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- podejmowanie działań interwencyjno-mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów z zakresu: profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki zaburzeń odżywiania i chorób nowotworowych,
- współpraca z Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii (oddział w Turku) – realizacja projektu „Blżej siebie” (12 godzin zajęć w klasach pierwszych prowadzonych przez terapeutów uzależnień).
- kontaktowanie się z pracownikami instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

B. Wychowawcy i nauczyciele:

- opracowują roczny plan pracy z klasą,
- informują ucznia o jego prawach i obowiązkach,
- podejmują działania integrujący zespół klasowy,
- poznają warunki życia i nauki wychowanków,
- realizują w toku pracy treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczą pozytywnego myślenia poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości uczniów,
- reagują na problemy uczniów i pomagają w ich rozwiązywaniu,
- kształtują u młodzieży właściwy stosunek do nauki,
- monitorują frekwencję na lekcjach i podejmują kroki zmierzające do jej podniesienia,
- współpracują ze środowiskiem lokalnym, pielęgniarką, psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- przeciwdziałają różnym formom zagrożeń społecznych,
- wspierają i uczestniczą w różnych formach aktywności pozaszkolnej uczniów,
- dbają o bezpieczeństwo ucznia,
- zapewniają atrakcyjną ofertę edukacyjną,
- swoją postawą uczą kultury osobistej i szacunku dla drugiego człowieka,
- kształtują u młodzieży postawy będące świadectwem patriotyzmu takie jak: poznanie historii ojczyzny, poszanowanie języka ojczystego, rozwijanie postaw ekologicznych,

- wnioskuje o objęcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pomocą psychologiczno – pedagogiczną,
- udzielają uczniom bieżącej pomocy psychologicznej,
- rozpoznają indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.

7. Oczekiwane efekty

Po wdrożeniu szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego uczniowie:

- znają swoje prawa i obowiązki,
- bezpiecznie spędzają czas wolny,
- przestrzegają zasad kultury osobistej,
- ponoszą odpowiedzialność za swoje zachowanie,
- dbają o swoje zdrowie,
- biorą aktywny udział w życiu klasy, szkoły i regionu,
- potrafią współpracować w grupie i zespole,
- przejmują odpowiedzialność za środowisko naturalne,
- potrafią wyznaczać swoje cele i je realizować,
- przygotowani są do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym,
- dbają o poprawne relacje z innymi,
- są otwarci i życzliwi,
- znają symbole narodowe i regionalne, rozumieją ich znaczenie, wiedzą jak się wobec nich zachować,
- potrafią korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- samodzielnie dokonują samooceny,
- rozpoznają postawy negatywne społecznie i nie akceptują ich,
- są świadomi zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków,
- potrafią prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym,
- radzą sobie ze stresem, rozpoznają i wyrażają swoje emocje.
- włączają się w prace samorządu klasowego i szkolnego,
- biorą aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- znają zagrożenia dla swojego zdrowia,
- przestrzegają zasad bezpieczeństwa własnego i innych,
- dbają o czystość, higienę, stosują zasady zdrowego żywienia,
- dbają o najbliższe środowisko i chcą pracować na jego rzecz,
- zdają sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- są wrażliwi na potrzeby innych, angażują się w wolontariat i akcje charytatywne.

Ponadto, w szkole panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera. Nauczyciele są kompetentni, cieszą się autorytetem oraz zaufaniem wśród uczniów

i rodziców. Rodzice wraz z nauczycielami współpracują ze sobą w sprawach uczniów. Potrafią rozbudzić zainteresowania nauką i wspierają w trudnościach. Dyrekcja tworzy atmosferę sprzyjającą pracy i nauce, sprawnie organizuje funkcjonowanie szkoły i wspiera pracowników, dba o przyjazny klimat relacji międzyludzkich. Młodzież ma zapewnioną atrakcyjną ofertę edukacyjną, oraz opiekę pedagogiczną, psychologiczną i zdrowotną.

8. Sposoby i obszary ewaluacji

- **Główne pola ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:**
- badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- klimat panujący w szkole /relacje/;
- frekwencje uczniów;
- działania w zakresie wolontariatu;
- poziom agresji w szkole, itp.
- **Cel główny ewaluacji:**
- Podniesienie efektywności pracy profilaktycznej szkoły.
- **Cele szczegółowe ewaluacji:**
- Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji działań profilaktycznych.
- Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawią się w trakcie realizacji programu.
- Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.
- **Obiekt ewaluacji:**
- Funkcjonowanie programu Wychowawczo-Profilaktycznego w środowisku szkolnym
- **Kryteria ewaluacji:**
- Zgodność efektów programu z założonymi celami.
- Zgodność z obowiązującymi przepisami.
- **Metody zdobywania informacji:**
- Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego, uczniów, rodziców.
- Ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli.
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pracownikami obsługi.
- Analiza dokumentacji zgromadzonej w teczkach wychowawców.
- Analiza dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i psychologa szkolnego.

Załącznik nr 1

Wyniki badania przeprowadzonego wśród społeczności szkolnej I Liceum Ogólnokształcącego w Turku w roku szkolnym 2019/2020

W roku szkolnym 2019/2020 przeprowadzono badanie dotyczące rodzaju i poziomu zagrożeń oraz czynników chroniących młodzież. Posłużono się techniką diagnostyczną w postaci ankiet anonimowych dla uczniów (925 osób), rodziców (368 osób) i nauczycieli (54 osoby). Ankiety zawierały w większości pytania zamknięte z możliwością wyboru odpowiedzi oraz kilka pytań otwartych.

Analiza wyników badań stanowi źródło wiedzy niezbędnej przy planowaniu różnych strategii wychowawczych oraz Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

WYNIKI ANKIETY DLA RODZICÓW

1. Czy Państwa dziecko chętnie rozmawia z Wami o swoich problemach?

- a) nigdy - 1%
- b) rzadko - 16%
- c) często - 83%

2. Czy wiecie, jak Wasze dziecko spędza czas wolny?

- a) tak - 99%
- b) nie - 1%

3. Czy znacie większość kolegów i koleżanek swoich dzieci?

- a) tak - 91%
- b) nie - 9%

4. Czy dziecko sprawia kłopoty w domu lub w szkole?

- a) tak - 1%
- b) nie - 99%

6. Czy Państwa dziecko pali papierosy?

- a) tak - brak odpowiedzi
- b) nie - 97%
- c) nie wiem - 3%

7. Czy zdarzyło się dziecku upojenie alkoholowe?

- a) nigdy - 92%
- b) raz, dwa razy - 4%
- c) kilka razy - brak odpowiedzi
- d) wielokrotnie - brak odpowiedzi
- e) nie wiem - 4%

8. Czy zdaniem Państwa kiedykolwiek zdarzyło się, że dziecko używało środka uzależniającego lub odurzającego?

- a) tak - jeden, dwa razy - 10%
- b) kilka razy - brak odpowiedzi
- c) wiele razy - brak odpowiedzi
- d) nigdy - 83%
- e) nie wiem - 7%

9. Czy Państwa dziecko miało kontakt z dopalaczami?

- a) tak - brak odpowiedzi
- b) nie - 86%
- c) nie wiem - 14%

10. Czy któryś z kolegów i koleżanek Państwa dziecka zażywał dopalaczy?

- a) tak - 2%
- b) nie - 51%
- c) nie wiem - 47%

11. Czy potrafia państwo rozpoznać, czy dana osoba jest pod wpływem środka odurzającego?

- a) tak - 88%
- b) nie - 12%

12. Czy znają Państwo instytucje pomagające osobom uzależnionym, ich rodzinom?

- a) tak - 67%
- b) nie - 33%

13. Jakiej pomocy oczekują Państwo ze strony szkoły i nauczycieli? (można wybrać kilka)

- a) organizowanie dla dzieci i rodziców spotkań z pedagogiem, psychologiem, lekarzem - 55%
- b) organizowanie pogadarek na wywiadówkach, podczas spotkań rodziców z dyrektorem - 29%
- c) organizowanie dla dzieci czasu wolnego - kółka zainteresowań, wycieczki, zawody sportowe, festyny - 69%
- d) nie oczekuję pomocy - 2%
- e) specjaliści z innej dziedziny (jakiej?) - terapeuta uzależnień, pielęgniarka

14. Jakie Państwa zdaniem tematy i zagadnienia powinny zostać poruszone w czasie zajęć z wychowawcą?

- przystosowanie do życia w rodzinie
- przemoc w Internecie
- organizacja wycieczek
- problemy wychowawcze
- tolerancja
- zainteresowania
- relacje w grupie rówieśniczej oraz z nauczycielami
- bezpieczeństwo w szkole
- antykoncepcja
- zdrowy styl życia

- uzależnienia
- savoir- vivre

15. Moje dziecko dobrze czuje się w szkole.

- a. tak – 44%
- b. raczej tak – 52%
- c. raczej nie – 4%
- d. nie – brak odpowiedzi

Jeżeli „nie” to dlaczego?
- nie dotyczy

Z ankiet przeprowadzonych wśród rodziców wynika, że zdecydowana większość rodziców rozmawia z dziećmi o ich problemach, zna ich kolegów, oraz wie, w jaki sposób spędzają czas wolny. Zaledwie 1% rodziców zaznacza, że dziecko sprawia kłopot w domu lub w szkole. 97% ankietowanych twierdzi, że ich dziecko nie pali papierosów, a 92%, że nie zdarzyło mu się upojenie alkoholowe. Co dziesiąty uczeń był raz lub dwa razy pod wpływem środka odurzającego, przy czym 7% rodziców przyznaje, że nie ma wiedzy na ten temat. Z relacji rodziców wynika, że większość (86%) młodzieży nie miała kontaktu z dopalaczami, pozostali rodzice zaznaczyli odpowiedź „nie wiem”. Połowa ankietowanych uważa, wśród znajomych ich dziecka nie ma osób biorących dopalacze, a druga połowa nie ma wiedzy na ten temat. Zdecydowana większość rodziców (88%) umiałaby rozpoznać osobę pod wpływem środka odurzającego, oraz wie, gdzie można udać się z takim problemem (67%).

WYNIKI ANKIETY DLA NAUCZYCIELI

1. Proszę określić skalę zjawiska palenia papierosów w Pani/Pana szkole

- a) duża liczba pali papierosy – 46%
- b) znikoma liczba pali papierosy – 37%
- c) nie ma takiego zjawiska – 2%
- d) nie wiem – 15%

2. Czy nasi uczniowie spożywają alkohol?

- a) Tak 41%
- b) Nie 6%
- c) Nie wiem 53%

3. Czy nasi uczniowie zażywają narkotyki?

- a) Tak 9%
- b) Nie 5%
- c) Nie wiem 86%

11. Specjalistę z jakiej dziedziny można zaprosić w ramach WDN, aby przybliżył te zagadnienia, które wymienili państwo w punkcie 10.

- policja
- specjalista do spraw uzależnień
- terapeuta uzależnień i lekarz psychiatra

Blisko połowa ankietowanych nauczycieli twierdzi, że duża grupa uczniów pali papierosy. Co dziesiąty ankietowany zaznacza, że młodzież sięga po narkotyki. Większość nauczycieli (56%) twierdzi, że są przygotowani do niesienia pomocy uczniom z problemami uzależnień oraz wystarczająco dużo czasu poświęcają na profilaktykę (61%). Zdecydowana większość w rozwiązywaniu problemów uczniów liczy na pomoc psychologa i pedagoga (98%). W ramach godzin wychowawczych aż 85% ankietowanych prowadzi zajęcia na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, i nie zdarzyło się im interweniować w sytuacji agresji elektronicznej uczniów. Nauczyciele budują więź ucznia ze szkołą poprzez angażowanie młodzieży do udziału w imprezach szkolnych (81%) i akcjach środowiskowych (61%). Pomagają młodzieży w rozwijaniu pasji i zainteresowań (81%), komunikują także swoją gotowość do pomocy (80%). Aby lepiej zrozumieć młodzież i być na bieżąco z jej problemami, nauczyciele potrzebują zgłębić swoją wiedzę w następujących obszarach: uzależnienia zachowania uczniów w Internecie, radzenie sobie z presją społeczną, depresja wśród nastolatków.

ANKIETA DLA UCZNIÓW

1. Czy palisz papierosy?

1. nie, nigdy nie paliłem	54%
2. nie palę, ale spróbowałem kilka razy	37%
3. palę dość często (systematycznie)	9%

2. Czy i jak często pijesz alkohol?

1. nie, nigdy nie piłem	29%
2. wypiłem kilka razy	45%
3. piję zawsze kiedy mam okazję	26%

3. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek być pijanym?

TAK	44%	NIE	56%
-----	-----	-----	-----

4. Czy w Twoim środowisku narkotyki są dostępne?

TAK	24%	NIE	76%
-----	-----	-----	-----

5. Czy w Twoim środowisku narkotyki są łatwo czy też trudno dostępne?

1. łatwo dostępne	13%
2. trudno powiedzieć (nie orientuję się)	76%
3. trudno dostępne	11%

6. Czy kiedykolwiek spotkałeś kogoś, kto próbował dać Ci lub sprzedać jakiś narkotyk ?

TAK 14% NIE 86%

7. Czy znasz kogoś ze swojego otoczenia kto miał lub ma kontakt z narkotykami?

TAK 46% NIE 54%

8. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek wziąć (zażyć) jakiś narkotyk, dopalacz, środek odurzający?

TAK 6% NIE 94%

9. Czy na terenie Twojej szkoły można mieć kontakt z narkotykami?

TAK 17% NIE 83%

10. Czy rodzice rozmawiali z Tobą kiedykolwiek na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem?

1. tak, dość często 38%
2. tak, ale rzadko 45%
3. nie 17%

11. Czy kiedykolwiek uczestniczyłeś w jakichś zajęciach poświęconych problemom uzależnień np. od alkoholu, narkotyków itp.?

1. tak 80%
2. nie 20%

12. Gdybyś znalazł się w trudnej sytuacji życiowej, to na kogo mógłbyś najbardziej liczyć, komu powiedziałbyś o swoim problemie w pierwszej kolejności? (możesz podkreślić kilka odpowiedzi)

1. rodzic 51%
2. rodzeństwo 18%
3. ktoś z dalszej rodziny 4%
4. wychowawca klasy 5%
5. inny nauczyciel 1%
6. kolega / koleżanka 36%
7. psycholog lub pedagog 17%
8. do nikogo bym się nie zwrócił, próbowałbym sam uporać się z problemem 13%

13. Czy doświadczyłeś przemocy w Internecie?

1. tak 25% 2. nie 75%

14. Jakiego rodzaju była to przemoc?

a. zastraszanie 7% b. poniżanie 20% c. rozsyłanie kompromitujących materiałów 6%

15. Czy w twojej klasie są koledzy, którzy Twoim zdaniem zachowują się niewłaściwie? (możesz podkreślić kilka odpowiedzi)

a. są agresywni w stosunku do kolegów i koleżanek 3%
b. niewłaściwie zachowują się w stosunku do nauczycieli 8%
c. używają wulgarnego słownictwa 25%
d. dokuczają koleżankom i kolegom 9%
e. inne (napisz jakie?)

16. Jakie tematy i zagadnienia chciałbyś, aby zostały poruszone w czasie godzin wychowawczych?

- sposoby skutecznego uczenia się
- **wyбір dalszej drogi kształcenia**
- samoakceptacja
- lekcje ze studentami interesujących kierunków studiów
- tolerancja osób LGTB
- **problem uzależnień**
- zdrowy styl życia i zdrowe odżywianie
- stres
- samoobrona
- HIV, AIDS
- **agresja wśród uczniów, również ta w Internecie**
- wycieczki
- **tolerancja**
- seks i antykoncepcja
- **relacje rówieśnicze i pomoc koleżeńska**
- **zainteresowania**
- depresja
- przemoc

17. Czego oczekuję od wychowawcy?

- wsparcia, rozmowy, wysłuchania
- cierpliwości, wyrozumiałości, szacunku
- profesjonalizmu
- miłej atmosfery i poczucia humoru
- pomocy w trudnych chwilach
- bycia miłym, serdecznym i przyjaznym człowiekiem
- zainteresowania klasą, zaangażowania w życie klasy
- sprawiedliwości
- integrowania klasy
- zaufania
- kultury osobistej

Ankieta została przeprowadzona we wszystkich klasach, odpowiedziało na nią 925 uczniów. Połowa młodzieży nie paliła papierosów, próbowało 37%, natomiast co dziesiąty uczeń pali często. W kwestii alkoholu: 29% nie piło wcale, kilka razy – 45%, co czwarty uczeń pije, gdy ma okazję, prawie połowie zdarzyło się być pijanym.

Co czwarty uczeń zaznacza, że narkotyki są dostępne w jego środowisku, a 17% twierdzi, że można je dostać na terenie szkoły. Prawie połowa (46%) uczniów zna kogoś, kto miał kontakt z narkotykami. 6% ankietowanych przyznaje się do zażycia środka psychoaktywnego (narkotyk, dopalacz), a 14% do tego, że próbowano sprzedać im narkotyk. Zdecydowana większość uczniów twierdzi, że rodzice rozmawiają z nimi na temat uzależnień (86%), oraz, że brali udział w lekcjach poświęconych tej tematyce (80%). Połowa ankietowanych uczniów gdyby znalazła się w trudnej sytuacji życiowej powiedziałaby o swoim problemie rodzicom (51%), koleżance/koledze (36%), rodzeństwu oraz pedagogowi i psychologowi (18%). Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła przemocy w Internecie (73%), pozostali (25%) odpowiedzieli, że najczęstszą formą jest poniżanie (20%). Uczniom nie podoba się, że ich koledzy używają wulgarnego słownictwa (25%), dokuczają koleżankom i kolegom (9%), niewłaściwie zachowują się w stosunku do nauczycieli (8%).